NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2017/2074,

13. november 2017,

piiravate meetmete kohta seoses olukorraga Venezuelas

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artiklit 29,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Liit on jätkuvalt tõsiselt mures demokraatia, õigusriigi ja inimõiguste olukorra jätkuva halvenemise pärast Venezuelas.

(2) Nõukogu võttis 15. mail 2017 vastu järeldused, kutsudes kõiki Venezuela poliitilise tasandi osalejaid ja institutsioone üles tegema konstruktiivselt tööd riigis valitsevale kriisile lahenduse leidmiseks, austades seejuures täielikult õigusriigi põhimõtet ja inimõigusi, demokraatlikke institutsioone ja võimude lahusust. Selles märgiti samuti, et usalduse loomiseks ja riigis poliitilise stabiilsuse taastamiseks on väga oluline vabastada vangistatud opositsiooniesindajad ja austada põhiseaduslikke õigusi.

(3) Liit on korduvalt väljendanud oma täielikku toetust Venezuelas tehtavatele jõupingutustele pakilise, konstruktiivse ja tõhusa dialoogi hõlbustamiseks valitsuse ja parlamendi enamuse vahel, et luua tingimused riigi mitmemõõtmelistele väljakutsetele rahumeelsete lahenduste leidmiseks.

(4) Liit on soovitanud tungivalt hõlbustada väliskoostööd eesmärgiga tegeleda elanikkonna kõige pakilisemate vajadustega ning on täielikult pühendunud Venezuela aitamisele leidmaks rahumeelsed ja demokraatlikud lahendused, muu hulgas toetades sel eesmärgil tehtavaid piirkondlikke ja rahvusvahelisi jõupingutusi.

(5) 26. juulil 2017 väljendas liit muret arvukate teadete pärast inimõiguste rikkumise ja ülemäärase jõu kasutamise kohta ning kutsus Venezuela ametivõime üles austama Venezuela põhiseadust („põhiseadus“) ja õigusriigi põhimõtet ning kindlustama põhiõiguste ja -vabaduste, sealhulgas rahumeelse meeleavaldamise õiguse tagamise.

(6) 2. augustil 2017 väljendas liit oma sügavat kahetsust Venezuela ametivõimude otsuse üle minna edasi põhiseadusliku kogu valimiste korraldamisega, mis süvendas Venezuela kriisi püsivalt ning võis kahjustada muid põhiseadusega ette nähtud legitiimseid institutsioone nagu rahvuskogu. Kutsudes kõiki pooli üles hoiduma vägivallast ja ametivõime tagama kõikide inimõiguste täielik austamine ning väljendades valmidust osutada abi kõikides valdkondades, mis aitaksid leevendada Venezuela elanike igapäevast olukorda, väljendas liit samuti oma valmidust reageerida järjest jõulisemalt juhul, kui jätkatakse demokraatlikke põhimõtete õõnestamist ning kui põhiseadust ei austata.

(7) Eelneva taustal ning kooskõlas liidu 2. augusti 2017. aasta avaldusega tuleks kehtestada sihipärased piiravad meetmed teatavate füüsiliste ja juriidiliste isikute suhtes, kes vastutavad inimõiguste raske rikkumise või kuritarvitamise või kodanikuühiskonna ja demokraatliku opositsiooni represseerimise eest, ning isikute, üksuste ja asutuste suhtes, kelle meetmed, poliitika või tegevus õõnestavad Venezuelas demokraatiat või õigusriigi põhimõtet, ning nendega seotud isikute, üksuste ja asutuste suhtes.

(8) Arvestades lisaks vägivalla jätkumise, ülemäärase jõu kasutamise ja inimõiguste rikkumise või kuritarvitamise riski, on asjakohane kehtestada piiravad meetmed relvaembargo kujul ja spetsiifilised meetmed, millega kehtestatakse piirangud siserepressioonideks kasutada võidava varustuse suhtes ja tõkestatakse sideseadmete väärkasutamist.

(9) Ilma et need mõjutaksid laiemat elanikkonda, peaksid piiravad meetmed olema astmelised, sihipärased, paindlikud ja tagasipööratavad ning need peaksid soodustama usaldusväärset ja tähendusrikast protsessi, mis võiks viia rahumeelse, läbirääkimistel põhineva lahenduseni.

(10) Teatavate meetmete rakendamiseks on vaja täiendavaid liidu meetmeid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

I PEATÜKK

EKSPORDIPIIRANGUD

Artikkel 1

1. Keelatakse relvade ja igasuguse nendega seotud materjali, sealhulgas tulirelvade ja laskemoona, sõjaväeveokite ja -varustuse, poolsõjalise varustuse ja eespool nimetatutele ette nähtud varuosade Venezuelale müük, tarnimine, üleandmine ja eksport liikmesriikide kodanike poolt või liikmesriikide territooriumilt või liikmesriikide lipu all sõitvaid laevu või liikmesriikides registreeritud õhusõidukeid kasutades, olenemata sellest, kas need tooted on pärit liikmesriikide territooriumilt või mitte.

2. Keelatakse

a) anda otse või kaudselt ühelegi füüsilisele või juriidilisele isikule, üksusele või asutusele Venezuelas või kasutamiseks Venezuelas tehnilist abi või osutada vahendusteenuseid ja muid teenuseid, mis on seotud sõjalise tegevusega ning relvade ja igasuguste nendega seotud materjali, sealhulgas tulirelvade ja laskemoona, sõjaväeveokite ja -varustuse, poolsõjalise varustuse ja eespool nimetatutele ette nähtud varuosade tarnimise, tootmise, hoolduse ja kasutamisega;

b) rahastada sõjalist tegevust või anda selleks rahalist abi, sealhulgas eelkõige toetusi, laene ja ekspordikrediidikindlustust, ning pakkuda kindlustust ja edasikindlustust relvade ja nendega seotud materjali müümiseks, tarnimiseks, üleandmiseks või ekspordiks või sellega seotud tehnilise abi andmiseks või vahendusteenuste ja muude teenuste osutamiseks otse või kaudselt ühelegi isikule, üksusele või asutusele Venezuelas või kasutamiseks Venezuelas.

Artikkel 2

Artiklis 1 sätestatud keeldu ei kohaldata enne 13. novembrit 2017 sõlmitud lepingute või selliste lepingute täitmiseks vajalike lisalepingute täitmise suhtes, tingimusel et need lepingud on kooskõlas nõukogu ühise seisukohaga 2008/944/ÜVJP, ([1]) eelkõige selle artiklis 2 sätestatud kriteeriumidega, ning et füüsiline või juriidiline isik, üksus või asutus, kes soovib lepingut täita, on teatanud lepingust oma asukohajärgse liikmesriigi pädevale asutusele viie tööpäeva jooksul alates käesoleva otsuse jõustumisest.

Artikkel 3

1. Keelatakse siserepressioonideks kasutada võidava varustuse Venezuelale müümine, tarnimine, üleandmine ja eksport liikmesriikide kodanike poolt või liikmesriikide territooriumilt või liikmesriikide lipu all sõitvaid laevu või liikmesriikides registreeritud õhusõidukeid kasutades, olenemata sellest, kas need tooted on pärit liikmesriikide territooriumilt või mitte.

2. Keelatud on

a) anda otse või kaudselt ühelegi füüsilisele või juriidilisele isikule, üksusele või asutusele Venezuelas või kasutamiseks Venezuelas tehnilist abi või osutada vahendusteenuseid ja muid teenuseid, mis on seotud siserepressioonideks kasutada võidava varustuse tarnimise, tootmise, hoolduse ja kasutamisega;

b) rahastada või anda rahalist abi, sealhulgas eelkõige toetusi, laene ja ekspordikrediidikindlustust, ning pakkuda kindlustust ja edasikindlustust siserepressioonideks kasutada võidava varustuse müügiks, tarnimiseks, üleandmiseks või ekspordiks või sellega seotud tehnilise abi andmiseks või vahendusteenuste ja muude teenuste osutamiseks otse või kaudselt ühelegi isikule, üksusele või asutusele Venezuelas või kasutamiseks Venezuelas.

3. Liit võtab vajalikke meetmeid, et määrata kindlaks käesoleva artikliga reguleeritavad asjakohased esemed.

([1]) Nõukogu 8. detsembri 2008. aasta ühine seisukoht 2008/944/ÜVJP, millega määratletakse sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi kontrolli reguleerivad ühiseeskirjad (ELT L 335, 13.12.2008, lk 99).

Artikkel 4

1. Artikleid 1 ja 3 ei kohaldata

a) sellise mittesurmava sõjalise varustuse või siserepressioonideks kasutada võidava varustuse müümise, tarnimise, üleandmise ja ekspordi suhtes, mis on ette nähtud kasutamiseks üksnes humanitaar- või kaitseotstarbel või Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) ning liidu ja selle liikmesriikide või piirkondlike ja allpiirkondlike organisatsioonide korraldatavates institutsioonide ülesehitamise programmides või materjali suhtes, mis on mõeldud ÜRO ja liidu või piirkondlike ja allpiirkondlike organisatsioonide kriisiohjamisoperatsioonideks;

b) demineerimistöödel kasutatava demineerimisvarustuse ja -materjali müügi, tarnimise, üleandmise ja ekspordi suhtes;

c) sellise mittesurmava varustuse hoolduse suhtes, mida võib kasutada Venezuela merevägi ja rannikuvalve ning mis on ette nähtud üksnes piirivalveks, piirkonna stabiilsuseks ja narkootikumide tabamiseks;

d) punktides a, b ja c osutatud varustuse või materjaliga seotud rahastamise ja rahalise abi suhtes;

e) punktides a, b ja c osutatud varustuse või materjaliga seotud tehnilise abi osutamise suhtes

tingimusel, et asjaomane pädev asutus on sellise ekspordi eelnevalt heaks kiitnud.

2. Artikleid 1 ja 3 ei kohaldata sellise kaitseriietuse, sealhulgas kuulivestide ja sõdurikiivrite suhtes, mida ajutiselt ekspordivad Venezuelasse ÜRO töötajad, liidu või selle liikmesriikide töötajad, meedia esindajad ning humanitaar- ja arenguabitöötajad ja nendega seotud töötajad üksnes isiklikuks kasutamiseks.

Artikkel 5

1. Liikmesriikide kodanikel ja liikmesriikide territooriumilt keelatakse selliste seadmete, tehnoloogia või tarkvara müük, tarnimine, üleandmine või eksport, mis on peamiselt mõeldud interneti ning mobiiltelefonivõrgu või tavatelefonivõrgu kaudu toimuva telefoniside jälgimiseks või infopüügiks, sealhulgas mis tahes telekommunikatsiooni või interneti jälgimise või infopüügi teenuste osutamine, Venezuela režiimi poolt või selle nimel ning rahalise ja tehnilise abi osutamine selliste seadmete, tehnoloogia või tarkvara paigaldamiseks, käitamiseks ja ajakohastamiseks.

2. Erandina lõikest 1 võivad liikmesriigid lubada lõikes 1 osutatud seadmete, tehnoloogia või tarkvara müüki, tarnimist, üleandmist või eksporti, sealhulgas mis tahes telekommunikatsiooni või interneti jälgimise või infopüügi teenuste osutamist ning seonduva rahalise ja tehnilise abi osutamist, kui neil on piisav põhjus arvata, et Venezuela valitsus, avalik-õiguslikud asutused, äriühingud või ametid või nende nimel või nende juhiste alusel tegutsevad isikud või üksused ei kasuta seadmeid, tehnoloogiat ega varustust siserepressioonideks.

Asjaomane liikmesriik teavitab nelja nädala jooksul pärast loa andmist teisi liikmesriike ja komisjoni kõikidest käesoleva lõike alusel antud lubadest.

3. Liit võtab vajalikke meetmeid, et määrata kindlaks käesoleva artikliga reguleeritavad asjakohased tooted.

II PEATÜKK

RIIKI LUBAMISE PIIRANGUD

Artikkel 6

1. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et nende territooriumile ei saaks siseneda ega seda läbida

a) füüsilised isikud, kes vastutavad Venezuelas toime pandud inimõiguste raske rikkumise või kuritarvitamise eest või kodanikuühiskonna ja demokraatliku opositsiooni represseerimise eest, või

b) füüsilised isikud, kelle meetmed, poliitika või tegevus õõnestavad Venezuelas muul viisil demokraatiat või õigusriigi põhimõtet,

kes on loetletud I lisas.

2. Lõige 1 ei kohusta liikmesriiki keelama oma kodanike sisenemist oma territooriumile.

3. Lõige 1 ei piira neid juhtumeid, kui liikmesriiki seob rahvusvahelisest õigusest tulenev kohustus, eelkõige:

a) rahvusvahelise valitsustevahelise organisatsiooni asukohariigina;

b) ÜRO kokku kutsutud või selle egiidi all toimuvat rahvusvahelist konverentsi läbi viiva korraldajariigina;

c) privileege ja immuniteete kehtestava mitmepoolse lepingu alusel või

d) Püha Tooli (Vatikani linnriik) ja Itaalia vahel 1929. aastal sõlmitud lepingust (Lateraani pakt) tulenevalt.

4. Lõiget 3 loetakse kohalduvaks ka juhul, kui liikmesriik on Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni (OSCE) asukohariik.

5. Nõukogu tuleb nõuetekohaselt teavitada kõigist liikmesriigi poolt lõike 3 või 4 kohaselt tehtud eranditest.

6. Liikmesriigid võivad teha erandeid lõike 1 alusel kehtestatud meetmetest, kui reisimine on õigustatud seoses kiireloomuliste humanitaarvajadustega või osalemisega valitsustevahelistel kohtumistel, liidu toel toimuvatel kohtumistel või OSCE eesistujaks oleva liikmesriigi korraldatavatel kohtumistel, kus peetakse poliitilist dialoogi, mis otseselt edendab demokraatiat, inimõigusi ja õigusriigi põhimõtet Venezuelas.

7. Liikmesriik, kes soovib teha lõikes 6 osutatud erandeid, teatab sellest nõukogule kirjalikult. Erand loetakse antuks, välja arvatud juhul, kui vähemalt üks nõukogu liige esitab kirjaliku vastuväite kahe tööpäeva jooksul alates teatise saamisest kavandatava erandi kohta. Kui üks või mitu nõukogu liiget esitab vastuväite, võib nõukogu otsustada kavandatud erandi tegemise kvalifitseeritud häälteenamusega.

8. Kui liikmesriik lubab lõigete 3, 4, 6 ja 7 alusel I lisas loetletud isikutel siseneda oma territooriumile või neil seda läbida, kehtib luba ainult sel eesmärgil, milleks see anti, ning üksnes isikute suhtes, keda see puudutab.

III PEATÜKK

RAHALISTE VAHENDITE JA MAJANDUSRESSURSSIDE KÜLMUTAMINE

Artikkel 7

1. Külmutatakse kõik rahalised vahendid ja majandusressursid, mis kuuluvad I lisas loetletud

a) füüsilistele või juriidilistele isikutele, üksustele või asutustele, kes vastutavad Venezuelas inimõiguste raske rikkumise või kuritarvitamise eest või kodanikuühiskonna ja demokraatliku opositsiooni represseerimise eest;

b) füüsilistele või juriidilistele isikutele, üksustele või asutustele, kelle meetmed, poliitika või tegevus õõnestavad Venezuelas muul viisil demokraatiat või õigusriigi põhimõtet,

või mis on nende omandis, valduses või kontrolli all.

2. Külmutatakse kõik rahalised vahendid ja majandusressursid, mis on selliste füüsiliste või juriidiliste isikute, üksuste või asutuste omandis, valduses või kontrolli all, kes on seotud lõikes 1 osutatud ja II lisas loetletud isikute, üksuste või asutustega.

3. Rahalisi vahendeid ega majandusressursse ei anta otse ega kaudselt I või II lisas loetletud füüsiliste või juriidiliste isikute, üksuste või asutuste käsutusse ega nende toetamiseks.

4. Liikmesriigi pädev asutus võib tingimustel, mida ta asjakohaseks peab, lubada vabastada teatavad külmutatud rahalised vahendid või majandusressursid või teha teatavad rahalised vahendid või majandusressursid kättesaadavaks pärast seda, kui ta on kindlaks teinud, et need rahalised vahendid või majandusressursid on

a) vajalikud I või II lisas loetletud füüsiliste või juriidiliste isikute, üksuste või asutuste ja selliste füüsiliste isikute ülalpeetavate pereliikmete põhivajaduste katmiseks, sealhulgas toidu, üüri või hüpoteegi, ravimite ja ravikulude, maksude, kindlustusmaksete ning kommunaalteenuste eest tasumiseks;

b) ette nähtud üksnes õigusabiteenustega seotud mõistlike töötasude maksmiseks ja vastavate kulude hüvitamiseks;

c) ette nähtud üksnes tasude või teenustasude maksmiseks külmutatud rahaliste vahendite või majandusressursside tavapärase haldamise või säilitamise eest;

d) vajalikud erakorraliste kulutuste katteks, tingimusel et asjaomane pädev asutus on vähemalt kaks nädalat enne loa andmist teavitanud teiste liikmesriikide pädevaid asutusi ja komisjoni põhjustest, mille alusel ta peab konkreetse loa andmist vajalikuks, või

e) makstavad rahvusvahelise õiguse kohaselt puutumatu diplomaatilise või konsulaaresinduse või rahvusvahelise organisatsiooni pangakontole või pangakontolt, kui sellised maksed on ette nähtud diplomaatilise või konsulaaresinduse või rahvusvahelise organisatsiooni ametlikel eesmärkidel kasutamiseks.

Asjaomane liikmesriik teavitab teisi liikmesriike ja komisjoni kõikidest käesoleva lõike alusel antud lubadest.

5. Erandina lõigetest 1 ja 2 võib liikmesriigi pädev asutus lubada vabastada teatavad külmutatud rahalised vahendid või majandusressursid, kui on täidetud järgmised tingimused:

a) vahekohus on teinud kõnealuste rahaliste vahendite või majandusressursside kohta otsuse enne kuupäeva, mil lõikes 1 või 2 osutatud füüsiline või juriidiline isik, üksus või asutus kanti I või II lisas esitatud loetellu, või nende kohta on liidus tehtud kohtu või halduskohtu otsus või asjaomases liikmesriigis täitmisele pööratav kohtuotsus enne või pärast nimetatud kuupäeva;

b) rahalisi vahendeid või majandusressursse kasutatakse ainult sellise otsusega tagatud või kehtivaks tunnistatud nõuete rahuldamiseks kõnealuseid nõudeid omavate isikute õigusi reguleerivate õigusnormidega seatud piires;

c) otsus ei ole tehtud I või II lisas loetletud füüsilise või juriidilise isiku, üksuse või asutuse kasuks ning

d) otsuse tunnustamine ei ole vastuolus asjaomase liikmesriigi avaliku korraga.

Asjaomane liikmesriik teavitab teisi liikmesriike ja komisjoni kõikidest käesoleva lõike alusel antud lubadest.

6. Lõiked 1 ja 2 ei takista I või II lisas loetletud füüsilist või juriidilist isikut, üksust või asutust tegemast makset vastavalt lepingule või kokkuleppele, mille ta on sõlminud, või kohustusele, mis tekkis asjaomasele füüsilisele või juriidilisele isikule, üksusele või asutusele enne kuupäeva, mil kõnealune füüsiline või juriidiline isik, üksus või asutus kanti I või II lisas esitatud loetellu, tingimusel et asjaomane liikmesriik on teinud kindlaks, et makse ei ole vastuolus lõikega 3.

7. Lõiget 3 ei kohaldata külmutatud kontodele lisatud järgmiste summade suhtes:

a) nende kontode intressid või muud tulud;

b) maksed, mis tulenevad lepingust, kokkuleppest või kohustusest, mis sõlmiti või tekkis enne kuupäeva, mil nende kontode suhtes hakati kohaldama lõigetes 1, 2 ja 3 sätestatud meetmeid, või

c) maksed, mis kuuluvad maksmisele liidus tehtud või asjaomases liikmesriigid täitmisele pööratava kohtu-, haldusorgani või vahekohtu otsuse alusel,

tingimusel, et selliste intresside, muude tulude ja maksete suhtes kohaldatakse jätkuvalt lõikes 1 või 2 sätestatud meetmeid.

IV PEATÜKK

ÜLD- JA LÕPPSÄTTED

Artikkel 8

1. Liikmesriigi või liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekul koostab nõukogu ühehäälselt I ja II lisas esitatud loetelud ja muudab neid.

2. Nõukogu edastab lõikes 1 osutatud otsuse, sealhulgas loetellu kandmise põhjused, asjaomasele füüsilisele või juriidilisele isikule, üksusele või asutusele kas otse, kui aadress on teada, või teatise avaldamise kaudu ning annab asjaomasele isikule, üksusele või asutusele võimaluse esitada märkusi.

3. Kui esitatakse märkusi või uusi olulisi tõendeid, vaatab nõukogu lõikes 1 osutatud otsuse läbi ning teavitab vastavalt asjaomast füüsilist või juriidilist isikut, üksust või asutust.

Artikkel 9

1. I ja II lisa sisaldavad artikli 6 lõikes 1 ja artikli 7 lõikes 1 ning artikli 7 lõikes 2 osutatud füüsiliste ja juriidiliste isikute, üksuste ja asutuste loetellu kandmise põhjuseid.

2. I ja II lisa sisaldavad ka asjaomaste füüsiliste või juriidiliste isikute, üksuste ja asutuste tuvastamiseks vajalikku teavet selle olemasolul. Füüsiliste isikute puhul võib selline teave sisaldada nimesid, sealhulgas varjunimesid; sünniaega ja -kohta; kodakondsust; passi ja isikutunnistuse numbrit; sugu; aadressi, kui see on teada, ning positsiooni või ametit. Juriidiliste isikute, üksuste või asutuste puhul võib selline teave sisaldada nimesid, registrisse kandmise kohta ja kuupäeva, registrinumbrit ja tegevuskohta.

Artikkel 10

Keelatud on teadlikult ja tahtlikult osaleda tegevuses, mille eesmärk või tagajärg on kõrvalehoidmine käesolevas otsuses sätestatud meetmetest.

Artikkel 11

Lepingu või tehingu puhul, mille täitmist on otseselt või kaudselt, tervikuna või osaliselt mõjutanud käesoleva otsusega kehtestatud meetmed, ei rahuldata ühtki nõuet, sealhulgas hüvitisnõuet ega muud samalaadset nõuet, nagu tasaarvestusnõue või tagatisnõue, eelkõige nõuet, mille eesmärk on mis tahes vormis võlakirja, tagatise või hüvitise, eelkõige finantstagatise või kahjuhüvitise pikendamine või väljamaksmine, kui selle esitajaks on

a) I ja II lisas loetletud füüsiline või juriidiline isik, üksus või asutus;

b) füüsiline või juriidiline isik, üksus või asutus, kes tegutseb mõne punktis a osutatud isiku, üksuse või asutuse kaudu või tema nimel.

Artikkel 12

Käesolevas otsuses sätestatud meetmete võimalikult suure mõju tagamiseks julgustab liit kolmandaid riike võtma käesolevas otsuses sisalduvatega sarnaseid piiravaid meetmeid.

Artikkel 13

Käesolevat otsust kohaldatakse kuni 14. novembrini 2018.

Käesolevat otsust vaadatakse jooksvalt läbi. Asjakohasel juhul pikendatakse selle kehtivust või muudetakse seda, kui nõukogu leiab, et selle eesmärke ei ole saavutatud.

Artikkel 14

Käesolev otsus jõustub selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Brüssel, 13. november 2017

Nõukogu nimel
eesistuja
F. MOGHERINI

I LISA

Artikli 6 lõikes 1 ja artikli 7 lõikes 1 osutatud füüsiliste ja juriidiliste isikute, üksuste ja asutuste loetelu

II LISA

Artikli 7 lõikes 2 osutatud füüsiliste ja juriidiliste isikute, üksuste ja asutuste loetelu